

చదువు

- ప్రతాప వెంకట సుబ్బారాయణుడు

“చీకటి పడుతోంది.. పిల్లలు ఎదురు చూస్తుంటారు.. ఇంకే పోదామా?” అన్నాను.
“పదండి” నీరజ లేచింది.

ప్రతివారం తనవారం సాయంత్రం నేను, నీరజ పొర్లుకో వెళ్ళి... అక్కడ కాఫీషాపు మాట్లాడుకోవడం మాకు అలవాటు. అలా అని మేమేదో తుర్లలుంటు అనుకుంటే పొరపాటి మాకు పెళ్ళయి పాతిక సంవత్సరాలయింది. కానీ మా జర్నలి మధ్య పున్న అవ్వొప్పుక మనసు వాళ్ళవరూ అలా అనుకోరు.

ఇద్దరం నడుస్తూ వెళుతుంటే.. పాటాక్షగా వా కాళ్ళకి భ్రమలు పడ్డాయి. కారణం రంగారావు కొడుకు రాజేష్.. ఎవరో అమ్మాయి ఒక్కో పడుతుని నవ్వుతూ ఏదో మట్టారుకున్నాడు.. దానికి ఆమె చిరుకోవం నటించి.. చేతితో కొడుకుతోంది.

ఉన్నట్టుండి నేనలా స్థాయిపులా అయ్యేసిరినీ.. మా ఆవిడకి ఏమీ అర్థం కాలేదు. “ఏమిటండీ” అడిగింది.

“ఏమీలేదు సదా” అన్నాను.

వాకు మనసులా ఏదోలా వుంది.. నాకే ఇలా వుంటే రంగారావుకి ఎలా వుంటుంది? రంగారావు తన కొడుకు ప్రేమలో పడ్డాడంటే తట్టుకోగలడా?

వా కళ్ళనుండి గతం స్పష్టంగా కదలాడుతోంది.

...

రంగారావు నేను ఆ కంపెనీలో ఒకేసారి చేరాం.

అద్దరి అధిరంచులూ కలవడంతో స్నేహితులమడదానికి ఎక్కువ నేమయం పట్టలేదు.

రంగారావుని బాగా అర్థమయం చేశాక నాకు అర్థమయందేమిటంటే రంగారావుకి దడుచంటే పంచపాతాలు. తన చిన్నప్పుడు దడువుకోవాలని ఎంతగానో కలం కన్నాడట. కాని వాళ్ళ వాస్తవంన్న బాధ్యతల నల్ల చదువంతకే పోయాళ్ళ అందుడనే ఈ గుహస్తా

గిరి చేయాల్సి వస్తోందనీ.. లేకపోతే చదువు పట్ల తనకున్న అసక్తికి ఉన్నత స్థాయిలో వుండేవాడినని అంటుండేవారు. తీతాలు రాగానే ఇంటికి స్వీట్లు, పోప్లు.. లాంటివి కాకుండా వాళ్ళ పెద్దవ్వాలు రాజేష్ కి రకరకాల సర్టిఫ్ ఐడ్స్ కొనుక్కుని తీసుకెళ్ళేవారు. ‘అదేంటా అంటే..’ అన్నలా వాడికి దడువులో ఎటువంటి ఇబ్బందీ కలగకూడదు.. వాడు కష్టంగా కాకుండా ఇబ్బంగా చదవాలి.. వాడికి ఏ సర్టిఫ్ అమ్మా కూడా భయం కలగకూడదు. అందుకేలాపెత్రయం అనేవారు.

వాడు ఉల్కోగం వెళ్ల వాలా క్రొద్ద రూపేవారు.. అందువల్ల వాడి తీతం బాగా వుండేది. అయినా తన ముఖం కోసంగానీ.. తన బాధ్య కోసం గానీ నయా సైసా ఖర్చు పెట్టేలాడుతాడు. అవీను దూరమైనా సైకిల్ తోక్కుకుంటూ వచ్చేవాడు గానీ న్యూజుని కొనుక్కునేవాడు కాదు. ఒక్కమాటలో చెప్పాలంటే వాడు కష్టమే.. కొడుకుని ఉన్నత స్థాయిలో

చూడడం కోసం తన సుఖాలన్నీ త్యాగం చేసిన క్రమశిక్షి. వాడిని చూస్తే కోపం వచ్చేది.. ఒక్కోసారి బాటి వేసేది.

వాళ్ళల్లోయికి పరిశ్రమయితే రాత్రి తెల్లవారూ ఏదూ కూర్చునేవాడు. వాళ్ళల్లోయికి ఒంటరితనం పీట కూడదట. పొద్దున్నే ఎర్రటి కళ్ళతో అప్పీసుకి వచ్చేవాడు. 'రావూ మీకు సిచ్చితనం ఎక్కడున్నోందిరా.. మీ అబ్బాయి అంతగా ఒంటరితనం పీట అయితే ప్రింట్స్ తొంద్రై ప్లకే చేయమను. అంతేగానే ఉద్యోగిని కీటిలా కుదుర్చుందిరా కాగారం చెయ్యమ?' అని నేనంటే సమాధానంగా నవ్వేవాడు.

వాళ్ళల్లోయి మంచి మాట్లాడుకో పాను అయితే ఇంకా రంగారావుకి కాళ్ళు భూమిపై అనేవి కావు. అందరికీ స్వీట్లు పంచేవాడు. ఒక్కొక్కరికి పదిపావు చెప్పి మోగించేవాడు.

అలా వాళ్ళల్లోయి అంటరి పూర్తి చేసి ఎంపెట్లో మంచి ర్యాంకు తెచ్చుకుని ఇంటికి రిటైర్ అవుతాడు.

...

అరంగులం కన్వెన్షన్ రంగారావుకి ఫలసాయం అందజేతున్న సమయంలో.. అలా రాజేష్ ఒకప్పుడు.. వాడికి తెలియకుండా పగిలిపోతుంది. వాడే చేయాలి పాలు పోవడం లేదు.

రాత్రి అలా నాకు కలక నిద్దరే.. మరునాటి రోజు అదివారం.

పిల్లలే అది అయింది.. వాడికి తెలియదు.. మంచివన్న నిద్రించాడనికీ చచ్చాడు.

రంగారావు అంటికి బయల్దేరాడు.

నేను వెళ్ళవలసికీ వాడు పేవరు చదువుతున్నాడు. నన్ను చూచానే 'రాజా అంత పొద్దున్నే నీకు నన్ను చూడాలి' అంటే నా అబ్బాయి.. లక్ష్మీ రామం నచ్చాడు. లిఫ్ట్ తీసుకొని.. 'అని భార్యకి పురమాయించాడు. నేను కొద్దిసేపు మోసంగా వుండి 'రాజేష్ లేరా?' అడిగాను.

"లేదురా అప్పుడే వాళ్ళ స్నేహితుడి ఇంటికి వెళ్ళాడు. ఒక గంటలో వస్తానన్నాడు" చెప్పాడు.

నేను ఉపోద్ఘాతంగా 'ఎదో అప్పుడు నేను చెప్పబోయేది నిన్ను తీసుకొని పార్ట్ చేయవచ్చు. కానీ నువ్వు అంత నీయంగా తీసుకోకూడదు. సరే.. అలా అయితేనే వెంటాడు..' అన్నాను.

"అల్లో అంత నీయమే మేలా. పరే చెప్పి వింటాను" అన్నాడు.

నేను విన్న పాఠ్యం ప్రకారం పార్కులో చూసిన దృశ్యం చెప్పాను. 'అది నా అనుమానం మాత్రమే.. అబ్బాయి లేనట్టే అలా మూ కలిపే తిరుగుతున్నాడు వాళ్ళ అలోచనలు వాళ్ళకి పుంటాయి. అభిప్రాయ వ్యత్యాసం కలసి అడుగుతున్నాడు. అన్నీ అనుమానించాల్సి వుంటుంది. నువ్వు నిజం నిరూపించాలి..'

నేను విన్న పాఠ్యం ప్రకారం పార్కులో చూసిన దృశ్యం చెప్పాను. 'అది నా అనుమానం మాత్రమే.. అబ్బాయి లేనట్టే అలా మూ కలిపే తిరుగుతున్నాడు వాళ్ళ అలోచనలు వాళ్ళకి పుంటాయి. అభిప్రాయ వ్యత్యాసం కలసి అడుగుతున్నాడు. అన్నీ అనుమానించాల్సి వుంటుంది. నువ్వు నిజం నిరూపించాలి..'

ఒక్కటి మాత్రం గుర్తుంచుకో మనం పిల్లల్ని కంటం గానీ వాళ్ళ రాకల్ని కాదుగా.. అంటూ ముగించాను. నేను చేసిన కష్టంబంటే నువ్వులో వాడి వంక చూడక పోవడం. గుండెకి బాణం దెబ్బ తగిలినట్టు విలవిలలాడి పోతున్నాడు వాడు. వాడిని చూస్తే వాడే భయపడింది. "ఏ ప్రాంతం..?" అంటే 'నా' అడిగాను. వాడు ఏమీ లేదన్నట్టుగా నంట్ల చేశాడు. నేను మంచిస్థితిని "నేను మంచి చెప్పాను నువ్వు రియల్ అవ్వడమే" అన్నాను. వాడు పేలవంగా నవ్వి "రియల్ అవుతావా ఎలా వుంటావా.. నా క్రమ అంతా బూడిదలో పోనీన పట్టిపోతుంటే.. అన్నాడు." "ఒక వేళ అదే అయినా నువ్వు నేనా చేయగలిగిందేమీ లేదు. రాకెట్లకూ తప్పించలేదు కదా" అన్నాను.

మేము మాటల్లో వుండగానే రాజేష్ వచ్చాడు.

రాజేష్ శాస్త్ర అలవృతంగా వస్తే బాగుంటేమియింది.

రంగారావు రాజేష్ వంక తీర్చడంగా చూస్తూ "ఏరా ఈ మధ్య పార్కులో అమ్మాయిలతో తిరుగుతున్నావట" అన్నాడు.

రాజేష్ వానంక చూస్తూ "అన్నీ వేసే కాగానే అందిందే" అన్నాడు వెంటకంగా.

ఆ కర్వాక "అప్పుడు తిరుగుతున్నాను.. బ్రేము వచ్చింది కాబట్టి చెబుతున్నాను ఆ అమ్మాయి పేరు జానావి. ఇంటిపేరు లిఫ్ట్ ముకుందరావు గారి అమ్మాయి.. మేమిద్దరం ప్రేమించుకున్నాం.. త్వరలో పెళ్ళి చేసుకోవాలనుకుంటున్నాం." అన్నాడు.

"మరి నీ చదువు?" అడిగాడు రంగారావు.

"చదువులాదు.. బానీ నా చదువు నీకు ఉపయోగపడు" అన్నాడు.

"బాబూ రాజేష్ తప్పున్నా అలా మాట్లాడ కూడదు.. మీ నాన్న నీ కోసం.."

మాట్లాడుకోతున్న నన్ను మధ్యలోనే అడ్డుకుని "నీకు తెలియకుండా.. నన్ను నిన్నున్నట్టుంది మా నాన్న చదువు పేరుతో ఎంక బాధ్యన చేశాడో.. నా వయసు పిల్లలందరూ అటపాటలతో గడిపితే నేను మాత్రం అయితే భయపడుతూ వున్నానంటే గడిపేవాళ్ళి. పరిశ్రమకి ఎక్కడ చదవనో అని రాత్రి తెల్లవారై పొద్దులు కావాలా కాలేవాడు. చదువు.. చదువు.. అది తప్ప నా జీవితంలో మరే విశేషమూ వుండేది కాదు. అయిన చేతుల్లో ఒక్కటే.. ఒక్కటంటే ఒక్క అట వన్నుమా కొనలేదు. ఏది తెచ్చినా అది చదువుకి సంబంధించినదే నిజానికి ఈయన బ్రేవ్ లిఫ్ట్ లో నేను ఈపోటీకి సిద్ధమవుతున్నా వుంటాను." ఎన్నోసార్లుగా నా గుండెలో గూడు కట్టుకున్న ఆలోచన అవధులుబాటుతోంది.

"అన్నాడు నా జీవితాన్ని ఆయన కోసం

జీవించాను.. ఇహ వాడి.. కేవలం వాడి. వాకిష్టమైనట్టుగా జీవిస్తాను.. నన్ను కానిదే పాక్కు. అధికారం ఎవరికీ లేదు"

రంగారావుకి అధికారం గొంతు పెగలడం లేదు.. 'తనవి ఎంతగా అపార్థం చేసుకున్నాడు?' మనసులో అదే ప్రశ్న విశ్రాంతి దాటలేదు.

"అధికారం రాజేష్. తనకి చదువుంటే ఎంక అన్నకి వున్నా. చదవలేకపోయాడు మీ నాన్న.. జీవితంలో ఎన్నో ఎదురుదెబ్బలు తిన్నాడు. కనీసం విన్నవ్వా చక్కగా చదివించి.."

"అం చదివించి.. తను బాలు కింద పెట్టుకుందా సుఖవడదాచుకున్నాడు.. తన కాంక్షకి తొడంకూ జీవితాన్ని ఇలిచేల్లా మనుకున్నాడు.. అందుకే నా మీద పెట్టుకుని పెట్టాడు.. నా కళ్ళు ఏకాదో తెరుచుకున్నాయి.. కానీ ఎం చెయ్యమో? ఈయన గారి చొప్పునకి ఇల్లెలైయాను. అందుకే ఈయన మీద తక్ష సాధించే నమయం వచ్చింది. ఈయన కోరుకున్నట్లే నేను ఉన్నక స్థితికి వెళ్ళాను. కానీ ఈయనని సఖ పడేయాను. నేను ఎంక అబ్బాయి అనుభవించానో వాడిని రెట్టించు ఈయన అనుభవించాడు. జానావి వాళ్ళ నాన్న వాళ్ళ సంస్థలో వాడు జాబ్ అస్సినన్నాడు. నేనీ ఇంట్లోంచి ఇప్పుడే వెళ్ళి పోతున్నాను. నేనున్నాడు స్నేహితుడిని.."

అది లోపలికి వెళ్ళిపోయాడు.

రంగారావుకి అలా రాజేష్ మాటలు నాకు పాకే? కనీ.. పెంటి.. కదలించిన కంటి మీద ఎంక ద్వేషం? అతని ఉన్నతి కోసం తన సమస్తాన్ని త్యాగం చేస్తే, దాన్ని వ్యాపారంలో పోల్చాడు. నాకే ఇంతవేరు అనుభవాన్నే ఇంక రంగారావుకి ఎలా ఉంటుంది? వాడి వంక చూశాను.

వాడు సోఫాలోకి వాటిపోయివున్నాడు.. నేను అందోళనగా వాళ్ళానిదని కేకేశాను. అవిద వంటింట్లోంచి మా మాటలు వింటోందనుకుంటు రిట్టుకుదునుకుంటూ వెరుగు వెరుగున వచ్చింది.

కనీసం కంటి పండ్లనా చూడకుండా క్లాసికల్ బాళ్ళతో వెనుకగా రాజేష్ బ్రేవ్ లిఫ్ట్ లోయాడు.

నేను సెల్ ఫోన్ మా దాక్కు విడుదలం చెప్పి రమ్మన్నాను.

రాళ్ళరు అంటులొన్నోతో నహా వచ్చి "ఈయనకూ తీవ్రమైన హార్డ్ షిప్ లో వచ్చింది.. వెంటనే హాస్పిటల్లో అడ్మిట్ చేయాలి" అన్నాడు. నా కళ్ళు వచ్చినట్టే వున్నాయి. 'నా మూలనే ఇదంతా అరిగింది' అన్నాడతన నా మనసుని కించపెట్టింది.

రంగారావుకి ప్రాంతం గండం తప్పింది కానీ కాళ్ళు.. నేకులా వచ్చునదేమోయాయి.. విశారతి కొడుకు రయవల్ల అదప్పుడే అరిగింది. ఇప్పుడు వాడే జీవచ్ఛవం.

కిరాతక ప్రేమ

ఇది ప్రేమ కోసం

తాజీ మహల్ నిర్మించే కాలం కాదు

ఇది ప్రేయసి కోసం పరితపిస్తూ

ప్రాణం హారతి కర్పూరం చేసుకునే కాలం కాదు

తనకి నచ్చిన పిల్ల కాదనంటే

వేట కొడవలితో కుత్తుక తెగ్గోసే కలికాలం

యాసిద్ ముఖానపోసి శాడిజం చూపించే కాలం

మనకి కీచక రాజ్యం తెలుసు

రావణ రాజ్యం తెలుసు

మనముంటున్నది కిరాతక ప్రేమ సమాజం

ప్రేమ ఎదుటి వాళ్ళ క్షేమం కాంక్షిస్తుందని తెలుసు

కాని మరణ శాసనం రాస్తుందన్నది కొత్త సిద్ధాంతం

అమాయకమైన ఆడపిల్లలూ

మీ పరిధిలో మీరున్నా

మీ జీవితాల్ని కాటేసే మిన్నగులు మీ చుట్టూ ఉన్నాయి

తస్మాత్ జాగ్రత్త! జాగ్రత్త!!

- ప్రతాప వెంకట సుబ్బారాయుడు